

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/62/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1723202536
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bundzel
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1723202536.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bundzela a sudcov JUDr. Róberta Foltána a JUDr. Kristíny Srnkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, so sídlom Krátka 1, Senec, dieťa rodičov – matky: B. C., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX/XX, A. D. C., prechodne bytom C. XXXX/XX C., E. D. F., v konaní zastúpená: JUDr. Marián Kollár, advokát, so sídlom Mnoheľova 22, Poprad, a otca: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/X, E. D. F., v konaní zastúpený: Mgr. Ivana Závacká, advokátka, so sídlom Havlíčkova 11/A, Bratislava – mestská časť Staré Mesto, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok č. k. 5P/146/2023-23 zo dňa 17.10.2023, takto

rozhodol:

I. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že sa nariaďuje nasledovné neodkladné opatrenie:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom A. B., nar. XX.XX.XXXX v každom párnom kalendárnom týždni v roku od piatka od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a v každom nepárnom kalendárnom týždni v roku v stredu od 16:00 hod. do 18:00 hod. a vo štvrtok od 16:00 hod. do 18:00 hod..

Matka je povinná maloleté dieťa na styk riadne pripraviť a v stanovenú dobu odovzdať otcovi.

Miestom odovzdania a prevzatia maloletého dieťaťa je miesto bydliska matky.

Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia (I. výrok) a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (II. výrok.).

2. Rozhodol tak o návrhu, ktorým sa otec domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

3. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ust. § 2 ods. 1, § 367 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá, ods. 2, § 331 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

4. Súd sa oboznámil s obsahom spisov vedených na súde pod sp. zn. 5P/69/2023 a sp. zn. 5P/103/2023. V konaní vedenom pod sp. zn. 5P/69/2023 sa matka podaným návrhom domáha úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Návrh podala na Okresný súd Bratislava III dňa 05.01.2023. Mestský súd Bratislava II uznesením č. k. B3-39P/3/2023-69 zo dňa 12.07.2023 preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Pezinok. Dňa 09.08.2023 Okresný súd Pezinok vyslovil nesúhlas s prenesením príslušnosti a postúpil spis Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie. Vo veci doposiaľ nebolo rozhodnuté. Z obsahu spisu sp. zn. 5P/103/2023 súd zistil, že otec dňa 04.09.2023 podal návrh na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

5. Vecne súd prvej inštancie argumentoval tým, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, keďže v danej veci nevzhliadol dôvody, pre ktoré by bolo nevyhnutné urýchlene konať a autoritatívnym rozhodnutím dočasne upraviť výkon rodičovských povinností v zmysle návrhu otca. Názory a tvrdenia oboch rodičov ohľadom výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému dieťaťu po ukončení ich spolužitia sú diametrálne odlišné, čo je zrejmé z obsahu spisového materiálu. V rámci inštitútu neodkladného opatrenia nie je možné vykonať potrebné dokazovanie, ktoré by preukázalo možnosť zverenia maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov pri ich vzájomnom rozpore a konfliktoch týkajúcich sa výkonu starostlivosti o maloleté dieťa, keďže v rámci rozhodovania súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je objektívne možné posúdiť mieru narušenia a disharmónie vo vzťahu rodičov dieťaťa, a teda ani posúdiť, či zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov je v jeho záujme a nebolo by preň skôr príťažou, než prospechom, ktorý predpokladá aj zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), keď pri zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov ako jeden z predpokladov uvádza aj lepšie zaistenie potrieb maloletého dieťaťa. S ohľadom na uvedené skutočnosti a potrebu ich dôkladnejšieho prešetrenia, ako aj s poukazom na to, že prebieha konanie vo veci samej, v rámci ktorého súd vykoná náležité dokazovanie na preukázanie všetkých relevantných skutočností, súd vyhodnotil návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný. Súd mal za preukázané, že medzi matkou a otcom je prítomné napätie, rozpory a problémy pri osobnej starostlivosti o maloleté dieťa a ich komunikácia je komplikovaná. Uviedol, že aj napriek tomu potreba zásahu do faktického stavu nariadením neodkladného opatrenia nie je daná. Zdôraznil, že v konaní o nariadení neodkladného opatrenia sa nevykonáva plnohodnotné dokazovanie ako v prípade meritórneho konania, preto rozhodnúť o úprave rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu vo veci samej možno až v konaní meritórnom, kde súd vykoná plnohodnotné dokazovanie a vo veci rozhodne podľa výsledkov dokazovania.

6. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Uznesenie súdu prvej inštancie napadol riadnym a včasným odvolaním otec s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. f), h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP). Odôvodnenie uznesenia súdom prvej inštancie považoval za nedostatočné, vykazujúce silné prvky formalizmu. Objektívnou skutočnosťou je, že v súdnom konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa nastali prieťahy, ktoré spôsobili, že vo veci sa meritórne nekoná. Súčasne je zrejmé, že kvôli vzťahom medzi rodičmi sa maloleté dieťa niekoľko mesiacov s otcom nestretáva. Stretnutia, ktoré sa snažil uskutočniť bez autoritatívneho zásahu súdu, boli v konečnom dôsledku iba konfrontáciou rodičov, ktorá maloletému dieťaťu priniesla negatívny zážitok. Uviedol, že jeho vzťah s dieťaťom od februára stagnuje a od 04.07.2023 (z perspektívy 4-ročného dieťaťa) prakticky neexistuje, pričom súd sa dopadom prerušenia kontaktu s ním na maloleté dieťa nezaoberal. Poukázal na to, že okrem podania návrhov na súd, nemá žiaden relevantný nástroj, ktorým by sa domohol svojho rodičovského práva a ktorým by súčasne ochránil právo svojho dieťaťa na udržanie úzkej väzby s oboma rodičmi. Tvrdil, že matka celú dohodu postavila na názore, že otec alebo akceptuje jej predstavu, alebo sa počká na súdne rozhodnutie. Mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie sa neopiera o žiadnu relevantnú skutočnosť, ani o skutkové zistenie vyplývajúce z dôkazov, svedčiace o tom, že dočasná úprava pomerov nie je potrebná a nijako nehodnotí konanie a zodpovednosť matky, ktorá dieťaťu v nízkom veku nielenže neumožňuje budovať vzťah s otcom, ale styku skutočne aktívne bráni. Ďalej uviedol, že z vykonaného dokazovania v priebehu súdneho konania a z pokusov kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloleté dieťa nie je v kontakte s ním niekoľko mesiacov, na izoláciu

dieťaťa od neho nie je zákonný dôvod, na obnovu jeho kontaktu s dieťaťom nestačia nástroje, ktorými disponuje kolízny opatrovník a konanie je zaťažené prietiahmi, ktoré nespôsobili účastníci konania a ktoré zvyšujú potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Bol toho názoru, že tieto okolnosti osvedčujú potrebu autoritatívnym zásahom súdu dočasne a bezodkladne upraviť pomery maloletého dieťaťa a sú v priamom rozpore s konštatovaním súdu o nedôvodnosti jeho návrhu. Poznamenal, že kolízny opatrovník bol vyzvaný na prešetrenie pomerov v rodine, ale záznamy zo šetrenia sa v e-súdnom spise nenachádzajú, pričom aj táto skutočnosť je odvolacím dôvodom podľa § 62 ods. 1 CMP. Poukázal na to, že súd nie je viazaný jeho návrhom (§ 360 ods. 1 CMP) a ak sa domnieva, že jeho návrh na striedanie intervalov osobnej starostlivosti rodičov o dieťa vyžaduje rozsiahlejšie dokazovanie než umožňuje rozhodnutie o neodkladnom opatrení, potom bolo (a je) tak v záujme maloletého dieťaťa, ako aj v intencii konania starostlivosti súdu o maloletých, aby súd prvej inštancie využil zákonné možnosti a upravil styk dieťaťa s otcom aspoň čiastočne – na čas do meritórneho rozhodnutia o návrhu matky alebo o jeho návrhu.

8. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že spisovú dokumentáciu maloletého dieťaťa vedie od 20.12.2023. Rodičia boli v rámci Cochemskej praxe predvolaní na informatívny výsluch na 20.02.2023. Otec prostredníctvom svojej právnej zástupkyne ospravedlnil svoju neúčast' na informatívnom výsluchu zo zdravotných dôvodov. Dňa 13.02.2023 kolízny opatrovník zaslal súdu správu, v ktorej rodičom odporúčal sa podrobiť psychologickému poradenstvu za účelom zlepšenia rodičovskej komunikácie, čo malo byť aj predmetom informatívneho výsluchu. Rodičia boli následne predvolaní na náhradný termín informatívneho výsluchu dňa 30.03.2023 a tento bol zmenený na termín 12.04.2023. Podľa vyjadrení otca sa rodičia na informatívnom výsluchu na súde dohodli, že sa pokúsia o časté stretávanie sa dieťaťa s otcom tak, aby bola matka pokojná, že dieťa je na otca zvyknuté. Dňa 23.08.2023 otec kolízneho opatrovníka informoval, že matka mu neumožňuje styk s dieťaťom a rodičia boli následne vyzvaní na informovanie kolízneho opatrovníka ohľadne aktuálnej situácie, kedy rodičia potvrdili, že využívajú služby referátu psychologicko – poradenských služieb úradu práce, A. E.. Otec uviedol, že stretávania neprebiehali pokojne, ale v stresujúcej atmosfére, nakoľko pri styku musela byť podľa matky vždy prítomná aj tretia osoba. Matka mu mala vyčítať, že nevie dať dieťa spať, narúša jeho denný režim a informovala ho, že dieťa k nemu ísť nechce, alebo majú iný program a nemôžu sa stretnúť. Podľa vyjadrení otca matka iným programom rušila dohodnuté stretnutia často. Matka kolízneho opatrovníka informovala, že otec dohodnuté stretnutia mení alebo ruší podľa svojej vôle a nerešpektuje denný režim maloletého dieťaťa. Matka dodala, že počas spoločných stretnutí na ňu i jej rodičov otec slovné útočí, a to v prítomnosti dieťaťa. Matka sa snažila od 21.05. do 24.05.2023 dovolať otcovi, pričom jej otec 24.05.2023 večer volal späť, kedy sa dohodli na spoločnom stretnutí za účelom uzatvorenia rodičovskej dohody na nasledujúci deň. Matka uviedla, že otec negoval všetky jej návrhy na určenie stretávania sa s dieťaťom (napr. včasná osobná komunikácia, dohodnutie styku počas víkendov minimálne 5 dní vopred a pod.). Otec mal matke iba jednostranne oznámiť, že si dieťa vezme 27.05.2023 a 03.06.2023. Na základe uvedeného matka uviedla, že nesúhlasila a ani nebude súhlasiť s akýmikoľvek pohovormi na pôde úradu práce. Poznamenala, že počas augusta sa snažila o uzatvorenie rodičovskej dohody, kedy navrhla širší styk s maloletým dieťaťom ako požadoval otec v návrhu a navrhla aj zmenu výšky vyživovacej povinnosti na 200,- Eur, oproti 500,- Eur, ktoré žiadala v návrhu. Otec podľa matky žiadne dohody nerešpektuje a rešpektovať bude iba rozhodnutie súdu. Kolízny opatrovník ďalej uviedol, že z návrhu otca zo dňa 09.10.2023 je zrejme, že komunikáciu medzi rodičmi prevzali právni zástupcovia, pričom otec žiadal zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Poukázal na to, že matku opakovane vyzývali k prešetreniu pomerov a vykonaniu pohovoru s maloletým dieťaťom, avšak matka tieto výzvy neakceptovala a od začiatku vedenia spisovej dokumentácie doposiaľ neumožnila kolíznemu opatrovníkovi vykonať pohovor s maloletým dieťaťom. Matka bola z jeho strany upozornená na rovnaké práva oboch rodičov voči maloletému dieťaťu a o tom, že stretávanie sa s rodičmi je právom každého maloletého dieťaťa. Otec dňa 11.09.2023 opätovne informoval kolízneho opatrovníka o tom, že mu matka bráni v stretávaní sa s maloletým dieťaťom, kedy mu malo dieťa uviesť, že nechce byť s ním, pretože tak matka rozhodla. Dňa 20.10.2023 bol vykonaný pohovor s otcom, kedy otec uviedol, že matka od neho žiada podpísať rodičovskú dohodu, ktorú navrhla, v opačnom prípade mu dieťa nedá v termínoch, kedy bude on chcieť. Matka má navrhovať styk s otcom každý druhý víkend. Podľa vyjadrení otca maloleté dieťa mu tvrdí, že mu matka nedovolí a zakazuje styk s ním a s jeho rodičmi. Otec uviedol, že po skúsenostiach s matkou žiada striedavú osobnú starostlivosť a mimo nej styk neupravený, čo podľa neho znamená, že ak sa s dieťaťom stretne vonku, matka mu nebude môcť brániť dieťa kontaktovať. Kolízny opatrovník mal za to, že je v záujme maloletého dieťaťa určenie styku s otcom, a to v rozsahu každého neparneho štvrtka od 15:00 hod. do nasledujúceho pondelka do 8:00 hod., kedy si otec dieťa

prevezme a odovzdá v predškolskom zariadení, ktoré dieťa navštevuje a počas zimných prázdnin od 26.12.2023 od 10:00 hod. do 30.12.2023 do 17:00 hod. a od 05.01.2024 od 10:00 hod. do 07.01.2024 do 16:00 hod., kedy si otec dieťa prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky.

Vzhľadom na situáciu od januára 2023, kedy je maloleté dieťa v starostlivosti otca minimálne a nepoznanie názoru dieťaťa, bol kolízny opatrovník toho názoru, že radikálna zmena na striedavú osobnú starostlivosť by mohla na dieťa pôsobiť stresujúco a nepriaznivo.

9. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka, ktorá navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. Žiadala, aby jej odvolací súd priznal trovy odvolacieho konania v celom rozsahu.

Mala za to, že neexistujú dôvody podľa § 62 ods. 1 CMP, lebo okresný súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia nezisťuje skutkový stav dokazovaním, ale vychádza zo skutkových tvrdení a listinných dôkazov, ktoré predkladá navrhovateľ spolu s návrhom. Z okolností uvedených v podanom odvolaní nezistila žiadne protiargumenty, ktoré by zakladali splnenie zákonných podmienok podania odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Súd prvej inštancie jej nedoručil žiadne listinné dôkazy predložené spolu s odvolaním, ktoré by potvrdzovali, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uviedla, že sa v celom rozsahu stotožňuje s uznesením súdu prvej inštancie, pretože otec návrh podal predčasne, aj v podanom odvolaní uviedol nepravdivé okolnosti a neexistujú zákonné dôvody na podanie odvolania. Tvrdila, že otec by mal prehodnotiť svoj vzťah k nej i k maloletému dieťaťu, pretože nepripúšťa zanedbanie rodičovskej starostlivosti o maloleté dieťa už počas spolužitia v spoločnej domácnosti, lebo od narodenia dieťaťa po prerušenie spolužitia v spoločnej domácnosti nebudoval dostatočným spôsobom svoj vzťah k dieťaťu, pretože u neho bolo na prvom mieste jeho súkromné podnikanie a stavba rodinného domu. Poukázala na to, že v podanom návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu nežiadala úpravu styku, lebo predpokladala, že otec bude ochotný a schopný viesť riadnu rodičovskú komunikáciu, v zmysle ktorej sa bude realizovať styk s maloletým dieťaťom, ale otec osobnú alebo telefonickú komunikáciu s matkou ohľadne toho, aby sa mohol pravidelne stretávať s maloletým dieťaťom odmietol a doposiaľ odmieta. Jednostranne si vymienil akúkoľvek komunikáciu o maloletom dieťati len podávaním SMS správ. Poznamenala, že otec nerešpektuje jej názor, ani denný režim dieťaťa, čo u neho spôsobuje zmenu správania odmietaním dieťaťa ísť do materskej školy. Dodala, že otec pri osobných stretnutiach neustále verbálne útočí na ňu i na jej rodičov, a to v prítomnosti maloletého dieťaťa, lebo sa nevie vysporiadať s ich rozchodom. Znepokojuje ju, že jej otec opakovane odmieta oznámiť dôvody svojej práceneschopnosti, ktorá trvá už od 17.02.2023 a dňa 21.05.2023 jej oznámil, že už je zdravý. Tvrdila, že nemôže rešpektovať svojvôľu otca, ktorý nie je ochotný si dieťa vyzdvihnúť pred vchodovými dverami bytu a takým istým spôsobom jej ho odovzdať, ale vynucuje si tento režim uskutočňovať na chodníku pred bytovým domom. Aj napriek stretnutiu s otcom dňa 25.05.2023 k dohode rodičov ohľadne styku otca s dieťaťom nedošlo, lebo otec odmietal všetky návrhy matky na určenie režimu s dieťaťom, dodržiavanie včasnej osobnej komunikácie, určovania stretnutí aspoň 5 dní pred víkendovými stretnutiami, ale trval len na SMS komunikácii, dokonca nesúhlasil tieto podmienky písomne hneď na mieste potvrdiť.

Poprela tvrdenia otca o izolácii dieťaťa od neho, pretože celá táto situácia je ovplyvnená len nevhodným správaním sa otca, ktorý sa snaží bez jej vedomia o stretnutia s dieťaťom počas výučby v materskej škole, keď v čase okolo 12:00 hod. pred obedom a popoludňajším spánkom presvedča dieťa na uskutočnenie ďalšieho stretnutia v rámci ním naplánovaného stretnutia. Poznamenala, že obdobie od 04.07.2023 do 25.12.2023 bolo výsledkom nedostatočného záujmu otca o stretávanie sa s dieťaťom. Nesúhlasila s vydaním neodkladného opatrenia a zverením maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov z dôvodu veku a mentálnej úrovne dieťaťa, nezodpovedajúcim osobným a zdravotným pomerom otca, nutnosti vykonať dokazovanie za účasti kolízneho opatrovníka a nepravidelnej komunikácie rodičov. Dňa 25.12.2023 umožnila otcovi stretnutie s maloletým dieťaťom len na základe jeho strohej požiadavky oznámenou SMS správou. Opakovane odmietol jej snahy dohodnúť priebeh stretnutia telefonickým hovorom, avšak prvý raz rešpektoval jej požiadavku vyzdvihnúť dieťa pred vchodovými dverami bytu jeho trvalého bydliska.

10. Otec v odvolacej replike uviedol, že matka sa aj s maloletým dieťaťom dňa 06.01.2023 odsťahovala zo spoločnej domácnosti, bez jeho predchádzajúceho súhlasu. Neuviedla dôvody, ani vysvetlenie. Bez jeho súhlasu opakovane zmenila bydlisko dieťaťa a lekára. Matka na neho podala trestné oznámenie obsahujúce nepravdivé tvrdenie o prenasledovaní (konanie bolo odložené dňa 19.06.2023). Matka

sa dňa 26.08.2023 pokúsila podať na neho trestné oznámenie o „únose“ dieťaťa, ale policajti matku informovali, že do vecí starostlivosti rodičov nie sú oprávnení zasahovať. Preto trvá na tom, že si dieťa preberie na verejnom priestranstve alebo v priestore monitorovanom kamerami. Tvrdil, že v období od 04.07. do 07.09.2023 matku vo forme SMS správ 29 krát požiadal o stretnutie s maloletým dieťaťom a dostal iba jednu odpoveď, že má podpísať návrh rodičovskej dohody a bude mať okamžité priestor sa s maloletým dieťaťom stretnúť celý rok. Popisoval, že dňa 15.12.2023, po intervencii kolízneho opatrovníka, si mal maloleté dieťa prevziať v škôlke, ale matka ho neinformovala, že deti budú mať vianočné vystúpenie a matka nerešpektovala výzvu kolízneho opatrovníka, aby pri prevzatí dieťaťa otcom nebola prítomná. Matka ihneď po skončení vystúpenia dieťa odvieďla na toaletu a po návrate už bolo dieťa vystresované, plakalo a s otcom odísť nechcelo. Poukázal na to, matka využíva na starostlivosť o maloleté dieťa nielen škôlku, ale aj svojich rodičov, preto jej hodnotenia o jeho schopnostiach postarať sa o vlastné dieťa považoval za veľmi neobjektívne. Správanie matky, najmä jej skresľovanie spoločnej komunikácie ho viedlo k tomu, že trvá na písomnej komunikácii. Zo správ vyplýva jednoznačná skutočnosť, že matka výslovne podmienila stretávanie sa dieťaťa s otcom podpísaním jej verzie návrhu dohody, ktorý mu predložila bez akejkoľvek rodičovskej diskusie. Práve prístup matky ho viedol k podaniu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Mal za to, že vyjadrenie matky, že nesúhlasila a nebude súhlasiť s akýmikoľvek pohovormi na pôde úradu práce, dostatočne osvedčuje jeho tvrdenie, že matka nemá skutočný záujem o riadnu, pre dieťa vhodnú úpravu rodičovských práv a povinností. K návrhu kolízneho opatrovníka uviedol, že v prípade ak súd akceptuje tento minimálny návrh neodkladnej (dočasnej) úpravy styku dieťaťa s otcom, potom pokladal za vhodné, aby dieťa vrátil matke v nedeľu o 19:00 hod.. Konanie o vydanie neodkladného opatrenia je vynútené správaním matky, preto jej návrh na náhradu trov konania považoval za neprimeraný a navrhol, aby ho súd neakceptoval.

11. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka matka uviedla, že popis skutkového stavu kolíznym opatrovníkom považuje za značne skreslený a neobjektívne vyhodnotený. Toto písomné podanie sa sústreďuje na vymedzenie konkrétnych sťažností, ktoré zasielal otec pracovníckam úradu, ale skutočnosti, ktoré popísala podrobne vo svojej mailovej správe A. H. a p. E. v zmysle ich konkrétnych výziev ostali bez akejkoľvek odpovede kolízneho opatrovníka, hoci išlo reálne o námietky a popis skutočností správania sa otca. Otec opakovane a sústavne odmieta osobne komunikovať s ňou ako matkou, vynucuje si komunikáciu len prostredníctvom SMS správ a nie je ochotný a schopný viesť dialóg s časovým predstihom na určenie jednotlivých termínov stretnutí tak, aby boli rešpektované záujmy oboch rodičov i maloletého dieťaťa, ktoré otec odmieta brať do úvahy, ak ide o náhle ochorenie maloletého dieťaťa. Namietala, že v dôsledku neustálych zmien pracovníkov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Pezinku, kolízny opatrovník buď dosť formálne a nedostatočne vyhodnocuje jej komunikáciu s úradom, alebo negativisticky hodnotí jej námietky voči správaniu otca v tom, že sa odmietala zúčastniť na pohovoroch s maloletým dieťaťom počas pracovnej doby v sídle Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Pezinku, avšak osobne sa zúčastnila pohovoru rodičov v dohodnutom termíne dňa 27.11.2023. Nesúhlasila s konštatovaním kolízneho opatrovníka, že nedošlo k prešetreniu pomerov vykonaním pohovoru s maloletým dieťaťom, lebo kolíznemu opatrovníkovi nič nebránilo v tom, aby sa prešetrenie pomerov uskutočnilo tak v mieste trvalého bydliska otca, ako matky spolu s pohovorom s maloletým dieťaťom v popoludňajších hodinách, kedy môže odísť z pracoviska a zároveň vyzdvihnúť dieťa zo škôlky. Poznamenala, že kolízny opatrovník sa nezaobera pretrvávajúcim právnym vákuom, ktorý trvá od podania návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pretože v opačnom prípade by kolízny opatrovník vzhľadom na ňou nezavinený stav a nečinnosť súdov v zmysle podaného návrhu vyplývajúci z uskutočňovanej právnej úpravy o súdnej mape mal v záujme maloletého dieťaťa navrhnúť nielen úpravu styku, ale aj zverenie dieťaťa jednému z rodičov a určenie výšky výživného pre druhého rodiča.

12. K vyjadreniu matky otec uviedol, že bez ohľadu na striedanie zamestnancov úradu kolízneho opatrovníka, na ktoré poukazuje matka, je objektívnou skutočnosťou, že s maloletým dieťaťom sa stretol počas roka 2023 iba sedem krát, z toho dva krát po intervencii kolízneho opatrovníka. Tvrdenia matky, že „ak A. bude chcieť, brániť jej nebude“ považoval za nezrelé a neprimerané situácii. Matka má dostatočne veľký vplyv a aj priestor na to, aby dieťa na stretnutie s otcom pripravila, pričom opačné správanie matky považuje za alibistický postoj svedčiaci o tom, že autoritatívna úprava práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu je v záujme dieťaťa a súd by k nej mal pristúpiť v čo najkratšom čase.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej

inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté uznesenie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť.

14. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

16. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

17. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

18. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä: a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

19. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

20. Matka sa návrhom podaným na súd domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu zverením dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a uložením povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého dieťaťa, ktoré konanie je vedené na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 5P/69/2023. Otec sa podaným návrhom na súd tiež domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktoré konanie je vedené na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 5P/103/2023. Ani jedno z vyššie uvedených konaní nie je rozhodnuté.

21. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie je konanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd zveril maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch, pričom súd prvej inštancie odvolaním napadnutým uznesením návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a proti tomuto uzneseniu podal odvolanie otec, v ktorom sa domáhal úpravy styku s maloletým dieťaťom, keďže zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti vyžaduje rozsiahlejšie dokazovanie.

22. S prihliadnutím na skutočnosti osvedčené obsahom spisu i odvolacie argumenty otca odvolací súd dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

23. Odvolací súd zdôrazňuje, že účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia

je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, resp. osobami blízkymi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča, resp. osobou blízkou a neumožňuje vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov a súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

24. Cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) okamžitá úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

25. Kontakt rodičov s ich maloletým dieťaťom je takým významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa, ktorý sa zákonodarca rozhodol riešiť právnou úpravou styku rodičov s ich maloletými deťmi; považuje ho za neoddeliteľnú súčasť rodičovských práv a práv dieťaťa upravených v Zákone o rodine. Zákon zasahuje do úpravy styku rodičov s dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách, a to najmä v prípadoch, keď rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú; ide najmä o prípad rozvodu manželov s maloletými deťmi. Právna úprava v § 25 ods. 1 Zákona o rodine pripúšťa, že rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom, zákon tak preferuje dohodu rodičov o úprave styku s maloletým dieťaťom. Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. Právo na styk rodiča s maloletým dieťaťom vyplýva z článku 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky ale z ustanovenia Dohovoru o právach dieťaťa, kde v článku 7 je upravené ako právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú aj do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval: "je v záujme dieťaťa aby udržiavalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich rodičov (Gorgula vs. Nemecko - č. 744969/ 01) dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne, bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča" (Hansenová vs. Turecko - č. 36141/97).

26. Vychádzajúc z osvedčeného stavu veci odvolací súd dospel k záveru o potrebe neodkladnej a dočasnej úpravy styku otca maloletým dieťaťom. Z obsahu spisu má osvedčené, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti od 04.01.2023 (ako otec uvádzal v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), kedy sa matka aj s maloletým dieťaťom odsťahovala zo spoločnej domácnosti, faktickú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa od toho času zabezpečuje matka a na styku otca s maloletým dieťaťom sa rodičia nedohodli, v dôsledku čoho medzi nimi vznikajú konfliktné situácie, ktoré prehlbuje fakt, že doposiaľ sa im nepodarilo uzatvoriť rodičovskú dohodu ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, čo podľa tvrdenia otca spôsobuje to, že matka mu bráni v styku s maloletým dieťaťom, pokiaľ nepristúpi na jej podmienky uvedené v návrhu dohody. Otec sa styku s maloletým dieťaťom domáha, s matkou komunikuje formou SMS správ, v ktorých ju žiada

o umožnenie styku s dieťaťom, avšak matka túto komunikáciu hodnotí ako nedostatočnú a žiada, aby s ňou otec komunikoval svoje požiadavky osobne alebo telefonicky, čo však otec odmieta vzhľadom na negatívne skúsenosti s matkou, ktorá na neho podala trestné oznámenie za prenasledovanie. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplýva, že matka bola opakovane vyzvaná k prešetreniu pomerov a vykonaniu pohovoru s maloletým dieťaťom (aj na základe výzvy súdu prvej inštancie), matka tieto výzvy neakceptovala a kolíznemu opatrovníkovi neumožnila vykonať pohovor s maloletým dieťaťom. Bola upozornená na rovnaké práva oboch rodičov k maloletému dieťaťu a o tom, že stretávanie sa s oboma rodičmi je právom dieťaťa. Kolízny opatrovník navrhol upraviť styk otca s maloletým dieťaťom. Odvolací súd ako znepokojivé vníma tvrdenie otca, že mu dieťa malo uviesť, že s ním nechce byť, pretože tak matka rozhodla. Uvedené skutočnosti osvedčujú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia v časti dočasnej úpravy styku otca s maloletým dieťaťom. Vzhľadom na základné právo dieťaťa na pravidelný kontakt s oboma rodičmi je o to viac potrebné, aby sa dieťa so svojim otcom stretávalo, pričom matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť nielen po stránke fyzickej, ale i psychickej a emocionálnej. Za daných okolností práve autoritatívna dočasná úprava styku umožní obom rodičom sústrediť sa na plnenie konkrétnych povinností im vyplývajúcich z neodkladného opatrenia za účelom zabezpečenia pravidelného a bezproblémového stretávania sa otca s maloletým dieťaťom a nebude narúšať ani režim dieťaťa v materskej škole, keď podľa tvrdenia matky sa otec domáhal styku s dieťaťom v škôlke v nevhodnom čase okolo obeda.

27. Vodiacim kritériom pre nariadenie neodkladného opatrenia upravujúceho styk otca s maloletým dieťaťom bola pre odvolací súd tá skutočnosť, že stretávanie sa dieťaťa s rodičom, ktorý nezabezpečuje jeho osobnú starostlivosť, je prostriedkom k zachovaniu a k ďalšiemu rozvíjaniu vzájomného vzťahu dieťaťa a rodiča a je prostriedkom naplňovania viacerých práv rodiča, ale v rovnakej miere aj viacerých práv dieťaťa. Stretávanie sa s dieťaťom nemožno vnímať iba ako právo rodiča, ale prinajmenšom rovnako aj ako právo dieťaťa, ktoré (právo) by malo dieťaťu zabezpečiť, aby neprišlo o vzťah s jednou z najbližších osôb svojho života. Je v záujme dieťaťa, aby v jeho blízkosti zostali obaja rodičia s čo najviac intenzívnym pozitívnym vzťahom k nemu, a to aj po tom, ako medzi rodičmi samotnými o pozitívnom vzťahu hovoriť nemožno. Rodičia si pritom často neuvedomujú, že tým, že sa snažia druhého rodiča vylúčiť zo života svojho dieťaťa, ochudobňujú dieťa o blízkosť milujúceho človeka.

28. Styk rodiča s maloletým dieťaťom sa uskutočňuje predovšetkým v záujme dieťaťa a účelom jeho úpravy je čo najvhodnejším spôsobom a v čo najväčšej miere zmenšovať nepriaznivé dôsledky narušených vzťahov medzi rodičmi, ktoré často majú mimoriadne nepriaznivý dopad na celkový psychický stav dieťaťa a jeho citovú výchovu. Styk rodiča s maloletým dieťaťom má zaistiť v čo najväčšej miere vytváranie a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta k obom rodičom, aby dieťa pokiaľ možno v minimálnej miere pocíťovalo výchovu v neúplnej rodine. K splneniu tohto cieľa by mali obaja rodičia prispievať a snažiť sa o vytvorenie priaznivých podmienok bez ohľadu na existenciu rozporov medzi nimi. V tejto súvislosti nemožno opomenúť ani to, že záujem na vytvorení dobrých citových vzťahov medzi dieťaťom a rodičom, ktorý nezabezpečuje osobnú starostlivosť oň, je daný aj tým, že tento citový vzťah v prípade neočakávaných životných udalostí umožní nahradiť výchovu týmto rodičom.

29. Vzhľadom na komplikovanú rodinnú situáciu s ohľadom na predchádzanie ďalším sporom medzi rodičmi, ktorí nie sú schopní sa dohodnúť najmä na styku otca s maloletým dieťaťom, a to aj napriek spolupráci s Referátom poradensko – psychologických služieb úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, je dočasná úprava styku otca s maloletým dieťaťom plne opodstatnená. Ideálnym prípadom riešenia stretávania sa druhého rodiča s maloletým dieťaťom je styk, na ktorom sa rodičia vedú operatívne dohodnúť, a to s prihliadnutím na aktuálne potreby dieťaťa, danú situáciu, svoj voľný čas, dovolenku, prípadne naopak zaneprázdnenosť. Ak rodičia takejto kooperácie nie sú schopní, druhým vhodným riešením je potom dohoda rodičov na konkrétnych termínoch schválená súdom, pričom stále ide o riešenie, pri ktorom rodičia môžu zohľadniť vzájomné požiadavky. V predmetnej veci však rodičia rodičovskej dohody neboli schopní, a tak zostali odkázaní na to, aby dočasná úprava styku otca s maloletým dieťaťom bola riešená autoritatívne, rozhodnutím súdu o nariadení neodkladného opatrenia. V záujme zachovania prirodzeného vzťahu medzi otcom a jeho maloletým dieťaťom a pravidelnosti styku medzi nimi, s cieľom eliminácie napätia medzi rodičmi, ktorá z neistoty plynie, odvolací súd nateraz upravil styk otca s maloletým dieťaťom v každom párnom kalendárnom týždni v roku od piatka od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a v každom nepárnom kalendárnom týždni v roku v stredu od 16:00 hod. do 18:00 hod. a vo štvrtok od 16:00 hod. do 18:00 hod..

30. Odvolací súd dáva obom rodičom do pozornosti, že rodičovské práva a povinnosti sú budované na základe rovnoprávneho postavenia otca a matky pri ich výkone. Žiada sa zdôrazniť, že dieťa by v žiadnom prípade nemalo byť nástrojom na riešenie doposiaľ nevysporiadaného vzťahu medzi jeho rodičmi, ktorých problematické vzťahy negatívne vplyvajú na maloleté dieťa a na jeho intrapsychické prežívanie. V procese socializácie maloletého dieťaťa je v zásade nevyhnutná účasť oboch rodičov. Po rozpade rodiny s maloletým dieťaťom nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti svojich rodičov číť a rešpektovať, kým rodičovská zodpovednosť (za riadnu výchovu dieťaťa) je prikázaná obom rodičom. Žiada sa tiež zdôrazniť, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej, a preto súd rozhoduje na základe zistených skutočností, ktoré aktuálne osvedčujú nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia o dočasnej úprave styku otca s maloletým dieťaťom.

31. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v súlade s ust. § 388 CSP zmenil a nariadil neodkladné opatrenie tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia s tým, že predmetné uznesenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

32. Rozhodovanie o trovách konania je imanentnou súčasťou rozhodovacieho procesu. V konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku, a to vzhľadom na okruh vecí, ktoré sú prejednávané v režime tohto zákona, ako aj z dôvodu prítomnosti verejného záujmu, ktorý je prítomný v prevažnom okruhu týchto vecí, nie je možné uplatňovať preventívnu a sankčnú funkciu, ktorá sa uplatňuje pri rozhodovaní o náhrade trov konania v konaniach podľa Civilného sporového poriadku. Konania podľa Civilného mimosporového poriadku sú spravidla uskutočňované vo verejnom záujme a aj prípadnému navrhovateľovi, pokiaľ sa konanie začalo na jeho návrh, nemožno klásť na ťarchu, ak konanie vyvolal, hoci si nebol úplne istý, či súd jeho návrh vyhovie. Okrem prítomnosti verejného záujmu je možné hovoriť aj o ďalších dôvodoch, prečo sa v mimosporových konaniach nevychádza z koncepcie sankčného mechanizmu trov konania. Jedným z nich je aj jednoznačnosť nastavenia miery úspechu v týchto konaniach, keďže súd v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu, môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac (§ 40 CMP), ďalším dôvodom je práve skutočnosť, že konanie podľa Civilného mimosporového poriadku možno začať aj bez návrhu (§ 23 ods. 2 CMP).

33. Civilný mimosporový poriadok v ustanovení § 52 upravuje základnú zásadu náhrady trov konania v mimosporovom procese, podľa ktorej žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon v nasledujúcich ustanoveniach neupravuje inak. O povinnosti nahradit' trovy konania (pokiaľ nejde o trovy konania štátu) rozhoduje súd len na návrh oprávneného účastníka (§ 57 CMP). Všeobecné pravidlo, podľa ktorého si každý z účastníkov platí trovy konania sám (§ 49 CMP) a žiaden z nich nemá ani nárok na ich náhradu od iného účastníka, je prelomené v dvoch prípadoch. V prvom prípade náhradu trov konania možno priznať, ak to ustanovuje zákon, a to v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať (§ 53 CMP) a v druhom prípade vo všetkých konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé (§ 55 CMP). Súd disponuje moderačným oprávnením v zmysle ust. § 55 CMP, podľa ktorého môže náhradu konania priznať, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Otec podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia realizoval svoje právo na súdnu ochranu.

34. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol za použitia ustanovenia § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak

35. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).